

Omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum

2020-10-14

ON § 119

Yttrande remiss LSS

Änr ON 2020/322

Beslut

- Lämna yttrande gällande betänkandet SOU 2018:88 LSS-utredning i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kristianstad kommun instämmer att en översyn av LSS, Lagen om stöd och service är nödvändig.

I yttrandet beaktas inte följande delar:

- Förslag som handlar om begränsa möjligheterna till assistans för barn och för personer med stora och varaktiga psykiska funktionsnedsättning
- Förslaget om en schablon om 15 timmar för andra personliga behov för personer med assistans, besvaras.

Personlig assistans

Vi tillstyrker förslaget att **en huvudman** ska ansvara för assistans och inte som idag, två huvudmän. Vi stödjer förslaget att staten ska vara ensam huvudman för personlig assistans. Vi anser att staten ska ta ansvar även för de grundläggande behov som understiger 20 timmar/vecka, vilket innebär att staten tar kostnadsansvaret för de 20 timmar/vecka som kommunen idag har kostnadsansvar för.

I juni 2020 hade 13 910 personer assistansersättning från Försäkringskassan. Det innebär 2 269 färre jämfört med oktober 2015. Under 2019

Omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum

2020-10-14

fick samtidigt 82 % avslag på sin förstagångsansökan av assistansersättning. Vi kan konstatera att det finns en oro till följd av utveckling av avslag för assistansen utifrån rådande rättspraxis. Om den utvecklingen fortsätter kommer det att leda till ökade kostnader för kommunerna för andra insatser. Att sjuklönekostnaderna ska ingå i schablontidsersättningen ses som mycket positivt.

Beredskap ska enligt remissen inte vara en del av den personliga assistansen, utan ska utföras på annat sätt t.ex. med stöd av hemtjänst vilket innebär ökade kostnader och ansvar för kommunerna. Samtidigt blir det motsägelsefullt då personlig assistans är ett personligt utformat stöd som ska ges av en liten grupp personal.

Ett förtydligande gällande de **grundläggande behoven** krävs om staten tar över ansvaret för assistansen. Eftersom nivån för grundläggande behov kvarstår med 20 timmar/vecka, kommer sannolikt en mycket stor grupp få avslag och vända sig till kommunerna och ansöka om ersättande insats, främst med personlig service och boendestöd, vilket medför en mycket stor ökning av kostnader för kommunerna. Gällande hur tidsberäkning av behoven ska genomföras, ett ingående räknande av timmar och minuter har många ifrågasatt nyttan av detta som också upplevs som integritetskränkande. Vi uppfattar inte en tillräcklig tydlighet i förslaget, om det blir någon förändring, jämfört med idag. Vi anser att man inom ramen för insatsen personlig assistans inte ska beräkna tid och inte särskilja mellan de grundläggande behoven och de andra personliga behoven. Insatsens tyngdpunkt bör istället vara den enskildes samlade behov med avsikt att se hela människan.

Gällande förslaget om schablonbeloppen för assistans, att de ska vara olika beroende på hur assistansen utförs samt att ersättningen även ska kompensera sjuklönekostnader, ser vi som mycket positivt.

Ny insats

Insatsen personlig service och boendestöd är en efterfrågad insats som kan erbjudas till personer som inte har rätt till personlig assistans, men har behov av personlig omvårdad och stöd i och utanför hemmet i övrigt.

Omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum

2020-10-14

Oro finns för att denna insats kommer öka mycket, till följd av osäkerheten med utveckling av personer som får avslag på personlig assistans. I dag finns personer, främst med psykiatriska och neuropsykiatriska diagnoser, som faller utanför LSS och som får stöd via SoL samt andra målgrupper som inte har rätt till assistans och får sina behov tillgodosedda via SoL boendestöd, hemtjänst eller ledsagning. Därför är förslaget en positiv insats som skulle kunna inrymmas för flera personer som faller mellan lagrummen. Förtydligande behövs avseende motivationsåtgärder och stöd vid föräldraskap i insatsen.

Insatsen **ledsagarservice** föreslås ingå i denna insats. Vi bedömer att detta förslag inte är tillfredsställande. Vi föreslår att man även fortsättningsvis kan beviljas ledsagarservice separat, om man enbart har behov av denna insats.

Förslag att insats personlig service och boendestöd också kan beviljas till personer boendes i LSS-boende som komplement, uppfattas inte som positivt. Kompetens, bemanning och kvalitet ska säkerställas inom ramen för boendebeslut i sådan omfattning att personens samtliga behov tillgodoses.

Förändringar i befintliga insatser

Avlösarservice, positivt att denna insats även kan utföras utanför hemmet. Det krävs ett förtydligande om vad som menas med att kombinera omsorgsgivning med förvärvsarbete. Andra huvudmäns ansvar samt föräldraansvar ska – som idag – först träda in.

Kontaktperson, ska även kunna ges som gruppaktivitet om den enskilde samtycker till det, vilket ökar flexibiliteten och innehållet för den som får stödet. Detta förslag anser vi vara positivt. Det behöver klarläggas hur verkställighet ska genomföras rättssäkert och planeringsmässigt utföras på ett gott sätt, samt hur det ska säkerställas att den enskilde får sina önskemål och behov tillgodosedda.

Daglig verksamhet, förtydligande hade varit önskvärt gällande ålder för beviljade av insatsen exempelvis tidigast från exempelvis 16 / 18 år eller

Omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum

2020-10-14

avslutad grundskola och som längst till gällande pensionsålder. Förtydligande hade varit önskvärt även kring önskemålet från den enskilde i den individuella kartläggningen.

Habiliteringsersättning, lagen ska tydligöra en enhetlig utformning när det gäller hantering av habiliteringsersättning i kommunerna.

Rätt till insatser och uppföljning

Rätten till LSS-insatser utökas till arbetstagare som arbetar och deras familjemedlemmar vid vistelse i Sverige. Här finns en stor otydlighet som vi har svårt att bedöma konsekvenserna av.

Gällande ansvar för **tillsyn och uppföljning av personer som omfattas av LSS**, så finns en otydlighet gällande vem som ansvarar för det gällande assistans. Om förslaget innebär att kommunerna ska ansvara för detta så uppstår en stor målgrupp av personer som vi ska ansvara för, som åligger en annan huvudmans ansvar i myndighetsutövning. Här anser vi att staten ska ta ansvar för kvalitet, uppföljning och tillsyn gällande alla frågor kopplat till assistans.

Vi instämmer att det är problematiskt när en person med beviljad LSS-insats har en ställföreträdare, förvaltare, god man som samtidigt utför stöd till den enskilde.

Övergångsregler och praktisk övergång

Övergångsreglerna är otydliga och det finns en oro att hantera ansökningar vid övergång samt att ansökningar kommer att öka kraftigt, exempelvis gällande assistans men även den nya insatsen personlig service och boendestöd.

Bra att **barnrätten** har förtydligats.

Ökade engångskostnader på cirka 200 miljoner kronor under första tiden, när lagen är ny med myndighetsuppdrag och anpassningar av IT-system. **Här vill vi betona** att den stora utmaningen utöver kostnader, är att starta upp nya verksamheter för kommunerna.

Omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum

2020-10-14

Omsorgsförvaltningens förslag till Omsorgsnämnden

- lämna yttrande gällande betänkandet SOU 2018:88 LSS-utredning i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Yttrande angående Betänkande SOU 2018:88 LSS-utredning 2020-09-29

Remissbegäran